

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyereestváijeemkuávlu
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

Turvallisuustiedote

Metsä Fibre Oy Kemin biotuotetehtaan

Ulkoisesta pelastussuunnitelmasta

11.8.2023

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyereestvaijeemkuávlu
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

Sisällys

1	Suunnitelmätiedot ja säädöstausta	3
2	Yleistiedot alueesta	4
3	Onnettomuusvaaran kuvaus	5
4	Pelastustoiminta	6
4.1	Viranomaistoiminta ja kohteen pelastusorganisaatio	6
4.2	Väestön varoittaminen	7
4.3	Suojautumistoimenpiteet	9

1 Suunnitelmätiedot ja säädöstausta

Tämä turvallisuustiedote on pelastuslaitoksen ja Metsä Fibre Oy Kemlin biotuotetehtaan yhteistyössä laatima ulkoiseen pelastussuunnitelmaan liittyvä tiedote, joka sisältää tiedot kohteen suuronnettomuusvaaroista, väestön varoittamisesta, turvallisuustoimenpiteistä sekä toimintaohjeista suuronnettomuustilanteessa. Turvallisuustiedote on nähtävillä pelastuslaitoksen internetsivuilla.

Ulkoinen pelastussuunnitelma on pelastustoiminnan johtamista tukeva asiakirja, jonka tarkoituksena on varmistaa mahdollisimman tehokas sammutus- ja pelastustoiminta suuronnettomuustilanteissa.

Suunnitelma perustuu pelastuslain (379/2011) 48§:n sekä ulkoisista pelastussuunnitelmista annettuun SM:n asetukseen (1286/2019). Ulkoisen pelastussuunnitelman laatimisessa huomioidaan toiminnanharjoittajan laatima turvallisuusselvitys ja sisäinen pelastussuunnitelma.

2 Yleistiedot alueesta

Kohteen nimi	Metsä Fibre Oy Kemin biotuotetehdas
Osoite ja yhteystiedot	Tehdastie 94 94200 Kemi
Kohteen ja toiminnan lyhyt kuvaus	Metsä Fibre Oy Kemin biotuotetehdas sijaitsee Pajusaassa noin 3 kilometriä Kemin keskustasta luoteeseen. Biotuotetehdastaan kapasiteetti on 1,5 miljoonaa tonnia valkaistua havu- ja koivusellua vuodessa. Muita tuotteita ovat raakamäntyöljy, tärpätti, metanoli, rikkihappo, klooridioksidi sekä tuotekaasu. Metsä Fibre Oy:n lisäksi alueella toimii Metsä Board Oy:n kartonkitehdas sekä Oy Linde Gas Ab:n happitehdas. Metsä Fibre Oy luokitellaan vaarallisten kemikaalien säilytysmäärien perusteella turvallisuusselvityslaitokseksi. Metsä Boardin kartonkitehdas ja Oy Linde Gas Ab luokitellaan toimintaperiaateasiakirjalaitoksiksi. Tehdasalueella henkilömäärä on päiväsaikaan noin 250.

Kuva 1 Havainnekuva tehdasalueesta

3 Onnettomuusvaaran kuvaus

Kohteen turvallisuusselvityksen mukaan suuronnettomuusvaaraa aiheuttavaksi onnettomuusskenaarioksi on arvioitu klooridioksidiveden vuoto.

Onnettomuusskenaario voi aiheutua:

- Putkiston laippaliitoksen vuodosta
- Säiliön tyhjennysventtiilin vuodosta

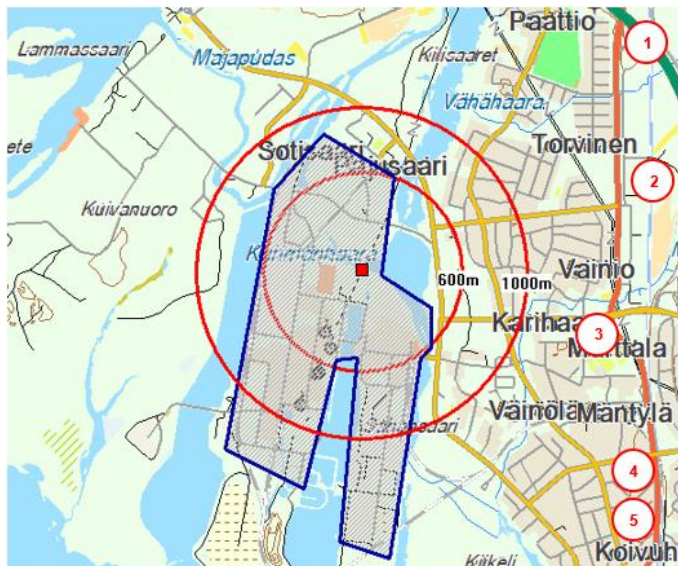
Onnettomuusskenaariosta aiheutuvat vaarat:

- Klooridioksidivesi kaasuuntuu muodostaen myrkyllistä kaasua
- Kaasuuntunut klooridioksidivesi ärsyttää hengitysteitä, silmiä ja limakalvoja

Onnettomuusskenaarion vaikutusalue ja suojautumistoimenpiteet:

- Suuressa vuodossa eristysraja voi olla 580 metriä tuulen alapuolelle
- Eristysalueella väestöä kehoitetaan suojautumaan sisätiloihin, sulkemaan ikkunat ja ovet sekä pysäyttämään ilmanvaihtolaitteet

Alueen eristämistoimet määräytyvät tarkemmin tuulen suunnan ja voimakkuuden sekä vuodon laajuuden perusteella. Eristysalueen tarkempi määrittäminen tehdään mittamalla. Kuvassa 2, on ilmaistu tehdasalueen läheisyydessä olevat toiminnot ja niiden etäisyys tehdasalueelle.

1. Kemi-Tornio moottoritie 1.9 km
2. Rautatien päärata 1.8 km
3. Karihaaran koulu ja urheilukenttä 1.4 km
4. Koivuharju Toivolan päiväkoti 2 km
5. Koivuharjun koulu 2.2 km

Kuva 2. Lähialueen toiminnot ja etäisyydet tehdasalueelle

4 Pelastustoiminta

4.1 Viranomaistoiminta ja kohteen pelastusorganisaatio

Ulkoinen pelastussuunnitelma sisältää toimintasuunnitelmat kohteessa tapahtuvien suuronnettomuuksien varalta. Toimintasuunnitelmissa on määritelty suuronnettomuustilanteiden vaatimat resurssit, keskeiset tehtävät sekä suunniteltujen resurssien mukaiset organisaatio- ja viestiliikennekaaviot. Todelliset resurssit ja tehtävät määräytyvät aina onnettomuuskohtaisesti.

Viranomaisten ja toiminnanharjoittajan tehtäväjako suuronnettomuustilanteessa on seuraava:

Pelastuslaitos

- Onnettomuustilanteen yleisjohtaminen
- Väestön varoittaminen ja suojaväistötoimenpiteiden johtaminen
- Pelastustoiminta ja vaara-alueen eristäminen
- Onnettomuustutkinnan avustaminen

Ensihoitopalvelu

- Ensihoitopalvelun johtaminen
- Loukkaantuneiden ensihoito ja kuljetus

Poliisi

- Alueen eristäminen vaara-alueen ulkopuolella
- Onnettomuustutkinta

Toiminnanharjoittaja

- Pelastustoimien tukeminen sekä opastaminen
- Ensitoimet kohteessa, sellaiset sammutus- ja pelastustoimet, mihin omatoimisesti kykenevät
- Asiantuntijatoiminta.

4.2 Väestön varoittaminen

Pelastustoiminnan johtaja vastaa väestön varoittamisesta sekä onnettomuustilanteeseen liittyvästä tiedottamisesta. Tilanteen edellyttäessä väestön varoittamista, alueelle annetaan yleinen vaaramerkki sekä laaditaan vaaratiedote. Vaaratiedotteessa väestöä kehoitetaan poistumaan vaaralliselta alueelta sekä annetaan ohjeet evakuoinnista ja sisälle suojautumisesta. Vaaratiedote julkaistaan paikallisessa mediassa molemmilla kotimaisilla kielillä.

Väestöhälyttimet

Tehdasalueelle on sijoitettu väestöhälytin, jolla annetaan tarvittaessa yleinen vaaramerkki tehdasalueelle. Lähimmät väestöhälyttimet tehdasalueen ulkopuolella on sijoitettu Karihaaran ja Pajusaaren alueelle. Tehdasalueella on myös kuulutusjärjestelmiä, joilla voidaan täydentää tehtaalla annettuja varoituksia.

Yleinen vaaramerkki

- Yhden minuutin pituinen nouseva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) ja laskeva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) tai
- Viranomaisen kuuluttama varoitus
- Kokeilumerkki on 7 sekunnin pituinen tasainen ääni

Vaara ohi – merkki

- Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki ja se on ilmoittaa, että uhka tai vaara on ohi
- Kokeilumerkki on 7 sekunnin pituinen tasainen ääni

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lapin buresveadjinguovlu
Laapi pyereestváijeemkuávlu
Lapin pue'rrvääjjamvu'vdd

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle. Pysy sisällä.
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmanvaihto
- Avaa radio ja odota rauhallisesti ohjeita
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta, ettet joudu vaaraan matkalla.

Gör så här när du hör den allmänna farosignalen:

- Gå in inomhus och stanna kvar där
- Stäng dörrar, fönster, vädringsluckor och ventilationsanordningar ordentligt.
- Sätt på radion och vänta lugnt på anvisningar.
- Undvik att använda telefonen så att linjerna inte blockeras.
- Avlägsna dig inte från området annat än på uppmaning av myndigheterna, annars kan du bli utsatt för fara på vägen

4.3 Suojautumistoimenpiteet

Pelastustoiminnan johtaja päättää sisälle suojautumisesta ja mahdollisesta suojaväistöstä. Ennen pelastusviranomaisen saapumista kohteeseen, vaara-alueen suojautumistoimet toteutetaan toiminnanharjoittajan sisäisten ohjeiden mukaisesti.

Ensisijainen toimenpide tehdasalueen ulkopuolella on sisälle suojautuminen ja tuulen alapuolisen vaara-alueen eristäminen. Tarvittaessa pelastustoiminnan johtajan käskystä voidaan toteuttaa suojaväistö (nopea siirtyminen pois vaara-alueelta).

Esimerkki suojautumistoimenpiteiden toteutuksesta:

- Annetaan yleinen vaaramerkki tehdasalueella sekä Karihaaran ja Pajusaaren alueelle
- Vaara-alue eristetään ja alueelle johtavien teiden liikenne katkaistaan.
- Julkaistaan vaaratiedote, jossa määrätään sisälle suojautuminen / ohjeistetaan suojaväistötoimet (avaa radio)
- Suojautumis- ja suojaväistöohjeita täydennetään tiedotteilla paikallisradiossa sekä pelastuslaitoksen internet-sivuilla
- Suojaväistötilanteissa evakuoitaville järjestetään tilapäinen sijoituspaikka sekä kuljetukset sijoituspaikkaan
- Sijoituspaikkana toimii turvallisessa paikassa sijaitseva riittävän suuri tila esimerkiksi koulurakennus/ liikuntatila, jonne järjestetään tilanteen kesto huomioiden tarvittava huolto.

